

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายศรีทูล ฉาธัญ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.วิรัตน์ ไวยกุล	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ อำนวย จันทร์แบน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภวัฒน์ ชื่นชอบ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมของโรงเรียนเกี่ยวกับการฝึกฝน
วิถีชีวิตประชาธิปไตยและระบบประชาธิปไตย พฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2532 ที่จัดกิจกรรม
ประชาธิปไตยดีเด่นและโรงเรียนทั่วไปประเภทละ 4 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร
โรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการประชาธิปไตย ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประเภท ละ 8
คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 8 ห้องเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการ
สังเกตโดยตรงแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสอบถามและศึกษาเอกสาร
ระหว่างเดือนธันวาคม 2532 ถึงต้นเดือนมีนาคม 2533 ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ โดย
การสรุปประเด็นสำคัญ จัดหมวดหมู่ และเสนอผลการวิเคราะห์เป็นเชิงพรรณนา สรุปผลการวิจัย
ได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อฝึกฝนประชาธิปไตย

1.1 กิจกรรมนอกห้องเรียน

1) กิจกรรมกลุ่มปฏิบัติงาน จัดนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 เป็นกลุ่มถาวร จำนวน 3-5 กลุ่ม มีการเลือกผู้นำกลุ่ม รับผิดชอบงานที่โรงเรียนกำหนด ใช้เวลาทำงานวันละ 15-30 นาที

2) กิจกรรมหน้าเสาธง เป็นกิจกรรมก่อนเรียนตอนเช้า กิจกรรมที่โรงเรียนจัดมี 12 รายการ ใช้เวลาประมาณ 30-40 นาที

3) กิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน เป็นกิจกรรมฝึกการปกครอง มีการเลือกตั้งเฉพาะประธานคณะกรรมการนักเรียน

4) กิจกรรมอื่น ๆ เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมดำเนินการ ได้แก่ กิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรมอาหารกลางวัน เป็นต้น

1.2 กิจกรรมในห้องเรียน

1) กิจกรรมการปกครองในห้องเรียน ให้นักเรียนเลือกหัวหน้าห้องเรียน และ คณะกรรมการห้องเรียน

2) กิจกรรมการเสนอข่าวและเหตุการณ์ จัดกิจกรรมทุกวันใช้เวลา 1 คาบ หรือ 20 นาที

3) กิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์ จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการทั้ง ที่ครูเป็นศูนย์กลาง และนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

2. พฤติกรรมประชาธิปไตย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมปรากฏตาม ความคิดเห็นของครูผู้สอน ดังนี้

วิถีชีวิตประชาธิปไตย ด้านคุณธรรม พฤติกรรมที่ปรากฏ 9 รายการ ปรากฏในระดับมากที่สุด 2 รายการ ระดับมาก 7 รายการ ด้านสามัคคีธรรม พฤติกรรมที่ปรากฏ 6 รายการ ทุกรายการปรากฏในระดับมาก ด้านปัญญารธรรม พฤติกรรมที่ปรากฏ 5 รายการ ปรากฏในระดับมาก 4 รายการ อีก 1 รายการปรากฏในระดับน้อย

- ระบบประชาธิปไตย พฤติกรรมที่ปรากฏ ๘ รายการ ปรากฏในระดับมากที่สุด
5 รายการ ปรากฏในระดับมาก 1 รายการ และอีก 2 รายการปรากฏในระดับน้อย
๓. ปัญหาในการจัดกิจกรรมประชาธิปไตย โรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร ทั้งนักเรียน
และครู ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมและสื่อ และปัญหาอื่น ๆ เช่น อาคารสถานที่ งบประมาณ และ
ผู้ปกครองนักเรียน เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

๑

Thesis Title Learning Activities for Democracy Development in
Primary Schools under the Office of San Pa Tong
District Primary Education, Chiang Mai Province

Author Mr.Sritul Tathun

M.Ed Curriculum and Instruction

Examining Committee:

Lecturer Dr.Wirat Waiyakul	Chairman
Assoc.Prof. Amnat Chanpan	Member
Assist.Prof. Supawat Cheunchob	Member

Abstract

This research was aimed to investigate the school activities concerning democratic ways of life and system, primary school students' democratic behaviors, problems and suggestions in organizing democratic school activities. The research was conducted in four primary schools under the Office of San Pa Tong District Primary Education, Chiang Mai Province, which had been considered outstanding in promoting these activities, and in other four schools joining the democracy development project.

The informants consisted of school administrators, eight teachers responsible for school democracy projects, eight Prathom Suksa 6 teachers and their students from eight classrooms. The data were collected by direct observing, informal interviewing, questioning and documentary study during December 1989 to March 1990. They were

analyzed and classified by descriptive analysis. The results were as follows :

1. Organizing school activities for practicing democracy.

1.1 Out-of-class activities

1) Group-work activities were organized by three to five permanent groups consisting of students in Prathom Suksa 1-6. Each group chose the leader. The schools assigned jobs for these groups to work on for 15-30 minutes a day.

2) Twelve programs for morning activities were conducted for 30-40 minutes in front of the national flag pole every day.

3) The students committee was formed. The chairman of the committee was the only position elected in each school.

4) Other activities called for students' participation were co-operatives, lunch programs etc.

1.2 Class activities.

1) For classroom management activities, students in each class elected their head and their class committee.

2) News and events reporting activity was conducted daily for 1 period or 20 minutes.

3) Instructional activities for all subjects were both teacher-centered and student-centered.

2. Democratic behaviors of Prathom Suksa 6 students.

2.1 Democratic ways of life.

In terms of Respect, teachers identified nine modes of behaviors. Two occurred most frequently. The rest occurred at the

high rate. For **Unity**, all six behaviors found occurred at high rate. For **Wisdom**, four out of five modes of behaviors occurred at the high level. Another one occurred less frequently.

2.2 Democratic system.

Of all eight modes of behaviors, five occurred most, one occurred at the high level and the other two occurred less frequently.

3. Problems in organizing democratic activities were found to deal with both teachers and students, instructional activities and media, school buildings, budget, and students' parents.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved